

17 Škola / Die Schule

K počátkům rotavského školství chybějí podklady. 1786 byla v Horní Rotavě putovní škola. Děti se scházely každý den v jiném domě. 1827 byla pronajata první stálá školní místnost. Škola byla jednotřídní. Učitel obcházel v místnosti různé staré žáky a věnoval se každému zvlášť. 1800 známe první jméno učitele, pana Sattlera, který učil v jednotřídce v Dolní Rotavě. 1847 měly Horní a Dolní Rotava pomocnickou školu. 1895 získala Rotava dvoutrídku na Ruslandu v domě č. 196, který stál tak blízko železáren, že se pro hluk a prach skoro nedalo učit.

V první polovině 20. století měly Rotava a Smolná už celkem čtyři školy. Obecná škola byla určena mladším žákům. Školní budova v Dolní Rotavě byla postavena 1898 v dnešní Příbramské ulici č. 250, stranou od železáren. V roce 1913 byla zvýšena o patro a 1925 se do ní nastěhovala i mateřská škola. Děti v Horní Rotavě měly od roku 1897 obecnou školu pod Sklenským vrchem. Ve Smolné stála obecná škola vedle dnešní autobusové zastávky. Starší žáci z Rotavy, Jindřichovic a Šindelové chodili pěšky do měšťanské školy, postavené 1923 v Dolní Rotavě nad obecnou školou. Jejím řídícím učitelem byl slavný badatel a spisovatel Hermann Brandl. Po třech ročnících žáci pokračovali v měšťance v Kraslicích, kam také chodili pěšky. Po ukončení měšťanky se učili řemeslům v Dolní Rotavě v pokračovací škole, zaměřené např. na bavlnářství, zemědělství, vedení domácnosti, nebo získávali muzikantské dovednosti v tamní hudební škole. Ve školách se vyučovalo německy, protože téměř všichni obyvatelé Rotavy byli německé národnosti.

V roce 1945 byla založena první česká škola v Dolní Rotavě (pro 1. stupeň), ředitelem se stal Václav Král. V 60. letech byly v Rotavě čtyři mateřské školy, dvě základní devítileté školy, zvláštní škola a odborné učiliště. V roce 1967 byla slavnostně otevřena 2. ZDŠ Nová Plzeň, prvním ředitelem byl ustanoven Josef Franěk. Moderní škola byla vybavena dílnami, velkou tělocvičnou, hřištěm, odbornými pracovny, kuchyní, jídelnou a velkým pozemkem. Pět pavilónů bylo propojeno krytými chodbami. Tato škola se stala 1972 experimentálním pracovištěm celodenního výchovného systému, nových forem a metod práce s dětmi při výchově mimo vyučování a dosáhla vynikajících výsledků. Architektonickým prvkem, který možná neumíme docenit, je plynulé prorůstání školního atria do vřesoviště a lesíka Haar.

Školní hřiště bylo 2003 modernizováno a zpřístupněno veřejnosti. Škola byla mezi prvními, které byly vybaveny počítačovou učebnou v rámci projektu „Internet do škol“. Od 2007 úspěšně probíhají pod vedením paní ředitelky Dany Fialové školní vzdělávací programy „Učíme se pro život“ a „Spolu za vzdělání“, s využitím interaktivních tabulí.

1. základní škola v Dolní Rotavě byla zrušena 1991. V letech 1957 – 1982 probíhala výuka v odborném učilišti Škoda Rotava pod vedením ředitelů Doležala a Omelky. Na začátku 60. let byla v budově učiliště i večerní průmyslová škola pro potřeby „Škodovky“.

Zdroje: Bartl 1961, Fialová a kol. 2007, Kotěšovec 2011, Lederer 1991, D. Fialová, O. Glos, J. Holan, S. Koutná

Über die Anfänge des Schulwesen in Rothau/Rotava gibt es keine Unterlagen. Im Jahr 1786 gab es in Ober-Rothau (Horní Rotava) eine Wanderschule. 1827 wurde die erste ständige Unterkunft für eine einklassige Schule gemietet. Aus 1800 kennen wir mit dem Namen den ersten Lehrers: Sattler. 1847 hatten Ober und Unter Rothau je eine Hilfsschule. 1895 bekam Rothau (Rotava) eine zweiklassige Schule, die aber so nahe an dem Eisenwerk stand, dass man wegen Betriebslärm und Staub kaum unterrichten konnte.

In der ersten Hälfte des 20. Jh. hatten Rothau (Rotava) und Pechbach (Smolná) vier Schulen. Die Kinder aus Unter Rothau bekamen ihre prächtige Grundschule 1898 in der heutigen Příbramská Straße Nr. 250. Im Jahr 1913 wurde die Schule um ein Stockwerk erhöht und 1925 mit einer Kindergartenklasse ergänzt. Die Kinder von Ober-Rothau gingen seit 1897 in die Grundschule unter dem Glasberg. In Pechbach (Smolná) steht das Schulgebäude in der Ortsmitte. Die älteren Schüler aus Rothau (Rotava), Heinrichsgrün (Jindřichovice) und Schindlwald (Šindelová) gingen in die Bürgerschule, die seit 1923 in Unter-Rothau oberhalb der Grundschule stand. Ihr Direktor war der berühmte Heimatforscher Hermann Brandl. Nach drei Jahrgängen mussten die Schüler nach Graslitz (Kraslice) täglich hin und auch zurück laufen. Nach der Beendigung der Bürgerschule konnten sich in der Fortsetzungsschule in Unter Rothau, in verschiedenen Fachrichtungen (Landwirtschaft, Haushalt, Baumwollebearbeitung) oder in der Musikschule weiterbilden. In den Schulen wurde deutsch unterrichtet, denn die Bevölkerung war fast nur deutsch.

1945 wurde die erste tschechische Schule in Rotava gegründet. Nach 1965 gab es im Ort vier Kindergärten, zwei neunklassige Grundschulen, eine Sonderschule für weniger lernfähige Schüler und eine Berufsschule. 1967 wurde die 2. Grundschule im Viertel Nová Plzeň (dieser Standort) eröffnet. Der moderne Schulkomplex wurde mit Fachlehrzimmern, Turnhalle, Sportplatz, Werkstätte, Küche, Speisesaal und einem großzügigen Außengelände ausgestattet. Alle fünf Pavillons sind auf überdachten Verbindungswegen zu erreichen. Seit 1972 wurde die Schule eine Experimentierstelle für das ganztägige Erziehungssystem, für neue Arbeitsformen und Erziehungsmethoden und sie erzielte ausgezeichnete Ergebnisse. Ein architektonisches Element, welches wir kaum schätzen können, ist der fließende Übergang des Schulhofes in da nahe gelegene Wäldchen Haar.

Der Schulsportplatz wurde 2003 modernisiert und auch den Bürgern zugänglich gemacht. Die Schule wurde unter den ersten mit einem Computer-Klassenraum ausgerüstet. Seit 2007 verlaufen erfolgreiche Bildungsprogramme mit Hilfe von interaktiven Tafeln.

Die 1. Grundschule im unteren Teil der Stadt wurde 1991 aufgelöst. In den Jahren 1957 – 1982 gab es in den Škoda Werken in Rotava eine Berufsschule und in den 60. Jahren eine Abendschule.

